

Sygn. akt IV CSK 338/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa "S." Spółki Akcyjnej w S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gdańsku
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 3 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 8 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 582/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych), tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 stycznia 2015 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji zasądzającego od niej na rzecz strony powodowej kwotę 91 496,32 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 stycznia 2009 r. tytułem bezpodstawnego wzbogacenia.

Sądy obu instancji ustaliły między innymi, że strony łączyła umowa o roboty budowlane przewidująca wynagrodzenie ryczałtowe. Poza robotami przewidzianymi w umowie strona pozwana wykonała konieczne prace dodatkowe oraz zamienne, które strona pozwana przyjęła bez zastrzeżeń i korzysta z nich. Mimo podejmowanych przez powoda starań, między stronami nie doszło do zawarcia umowy lub aneksu obejmującego wykonane roboty dodatkowe. Konieczność wykonania tych prac oraz ich wartość określił biegły sądowy na kwotę 91 496,32 zł., która została zasądzona na podstawie art. 405 k.c.

W skardze kasacyjnej, opartej na zarzucie naruszenia art. 405 oraz art. 410 § 1 i 2 k.c., strona pozwana jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. stwierdzając, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „czy w przypadku, w którym strony umowy o roboty budowlane zastrzegły wynagrodzenie ryczałtowe, wykonawca może (na podstawie art. 405 i nast. k.c.) żądać zwrotu wartości wykonanych prac dodatkowych, jeżeli świadomie wykonał je bez porozumienia z inwestorem oraz bez zawarcia dodatkowej umowy w tym zakresie?”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżący nie wykazał, iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Przed wszystkim przedstawione zagadnienie zostało w znacznej części oparte na założeniach niezgodnych z podstawą faktyczną ustaloną w sprawie przez Sądy obu instancji i wiążącą Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Podstawę tę stanowiło bowiem między innymi ustalenie, że powód przedstawił pozwanemu protokół oraz kosztorys wykonanych robót dodatkowych i zamiennych wraz z wyjaśnieniem konieczności ich wykonania i prosił o zawarcie aneksu do umowy

w tym przedmiocie, do czego jednak nie doszło, choć pozwany przyjął bez zastrzeżeń wykonane roboty dodatkowe i prace zamienne. Dało to Sądom obu instancji podstawę do przyjęcia, że wykonując te prace powód działał w dobrej wierze, za wiedzą i zgodą pozwanego oraz w jego interesie, licząc na zawarcie umowy o ich wykonanie.

W tej sytuacji zawarte w przedstawionym zagadnieniu prawnym oraz jego uzasadnieniu założenie, że wykonanie prac dodatkowych zostało przez wykonawcę narzucone inwestorowi, nie odpowiada stanowi faktycznemu sprawy.

Niezależnie od tego skarżący nie wykazał, że zagadnienie jest istotne i nie zostało jeszcze rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy. Było to tym bardziej konieczne, że Sąd Najwyższy wypowiadał się już wielokrotnie i jednolicie co do tego, że w sytuacji nieważności umowy o roboty budowlane, wykonawca może żądać wynagrodzenia za wykonane prace na podstawie art. 410 § 1 w zw. z art. 405 k.c. (porównaj między innymi wyroki z dnia 29 kwietnia 2005 r. V CSK 537/04, z dnia 7 listopada 2007 r. II CSK 344/07 i z dnia 2 lutego 2011 r. II CSK 414/10, niepubl.), natomiast w przypadku, gdy między stronami nie doszło do zawarcia nieważnej umowy o wykonanie robót dodatkowych, uzyskana przez inwestora korzyść majątkowa podlega zwrotowi na podstawie art. 405 k.c. (wyrok z dnia 21 lutego 2013 r. IV CSK 354/12, niepubl.).

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.